

**OGÓLNE WARUNKI
INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA STRUKTURYZOWANEGO**

Informacja wskazująca, które z postanowień ogólnych warunków indywidualnego ubezpieczenia strukturyzowanego (kod warunków: SEIJ31) dotyczą podstawowych warunków umowy ubezpieczenia, stanowiąca ich integralną część.

Lp.	Rodzaj informacji	Numer zapisu
1.	Przesłanki wypłaty świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:	§ 2 ust.1, § 4, § 5, § 8, § 9, § 10, § 13, § 20, § 21, § 22, § 24, § 25 OWU.
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty świadczenia lub jego obniżenia:	§ 2 ust.1, § 17, § 18, § 19, § 23 OWU.
3.	Koszty oraz inne obciążenia potrącone ze składek ubezpieczeniowych:	§ 12 ust. 2 OWU i Tabela opłat i limitów.
4.	Wartość wykupu ubezpieczenia w poszczególnych okresach trwania ochrony ubezpieczeniowej:	§ 8, § 9, § 24 OWU i Tabela opłat i limitów.

OGÓLNE WARUNKI INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA STRUKTURYZOWANEGO

Kod warunków: SEJ31

Integralną częścią niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia jest załącznik zawierający informacje, które z postanowień dotyczą podstawowych warunków umowy.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia stosuje się do umów indywidualnego ubezpieczenia na życie i dożycie.

§ 2

1. Użyte w ogólnych warunkach ubezpieczenia określenia oznaczają:

- akty terroru** – działania indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko ludności lub mieniu, w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- bonus inwestycyjny** – dodatkową premię wypłacaną w przypadku dożycia przez ubezpieczającego końca okresu odpowiedzialności; sposób naliczania bonusu jest określony w Tabeli opłat i limitów;
- dzień operacyjny** – dzień roboczy, w którym dyspozycja dotycząca umowy została doręczona bezpośrednio do jednostki obsługującej ubezpieczenie, a w przypadku złożenia dyspozycji za pośrednictwem PZU Życie SA – następny dzień roboczy po dniu doręczenia dyspozycji do PZU Życie SA;
- działania wojenne** – działania sił zbrojnych mające na celu rozbiście sił zbrojnych przeciwnika na lądzie, w powietrzu lub na morzu;
- indywidualne potwierdzenie** – dokument, który potwierdza zawarcie umowy pomiędzy ubezpieczającym, a PZU Życie SA oraz warunki tej umowy;
- jednostka obsługująca ubezpieczenie** – podmiot zewnętrzny, który prowadzi na zlecenie PZU Życie SA centralną obsługę indywidualnego ubezpieczenia na życie i dożycie. Dane jednostki obsługującej ubezpieczenie znajdują się we wniosku o zawarcie umowy;
- masowe rozruchy społeczne** – zorganizowane lub niezorganizowane wystąpienie grupy społecznej, zwykle połączone z aktami przemocy fizycznej, wywołane poczuciem niezadowolenia z istniejącej sytuacji politycznej, ekonomicznej lub społecznej, skierowane przeciw strukturom sprawującym władzę na mocy obowiązującego prawa;
- okres odpowiedzialności** – czas trwania odpowiedzialności PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego wyznaczony przez datę początku i końca odpowiedzialności, wskazany dla każdego ubezpieczającego w indywidualnym potwierdzeniu;
- okres subskrypcji** – okres, w którym istnieje możliwość złożenia oświadczenia woli zawarcia umowy i opłacenia kwoty, która w przypadku zawarcia umowy zostanie zaliczona na poczet składki;
- PZU Życie SA** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna;
- rocznica umowy** – każdą kolejną rocznicę określoną w indywidualnym potwierdzeniu początku odpowiedzialności, przy czym za rocznicę dnia 29 lutego uważa się dzień 28 lutego każdego następnego roku trwania umowy;
- składka deklarowana** – orientacyjną wartość składki, jaką planuje opłacić osoba, która zamierza zawrzeć umowę. Składka deklarowana ma charakter informacyjny;
- składka opłacona** – składkę, którą opłaca ubezpieczający z tytułu ponoszenia przez PZU Życie SA odpowiedzialności w stosunku do ubezpieczającego;
- składka zainwestowana** – składkę opłaconą przez ubezpieczającego, pomniejszoną o opłatę subskrypcyjną określoną w Tabeli opłat i limitów. Wysokość składki zainwestowanej PZU Życie SA potwierdza w indywidualnym potwierdzeniu;

- Tabela opłat i limitów** – dokument, który zawiera wysokość opłat, limitów oraz parametrów, o których mowa w ogólnych warunkach ubezpieczenia, Tabela opłat i limitów stanowi integralną część umowy;
 - trwały nośnik** – materiał lub narzędzie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobie do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odzwiercienie przechowywanych informacji w niezminionej postaci;
 - ubezpieczający** – osobę fizyczną, która:
 - zawarła umowę z PZU Życie SA na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia,
 - jest jednocześnie ubezpieczonym – co oznacza, że jej życie jest przedmiotem ubezpieczenia;
 - umowa** – umowę ubezpieczenia zawieraną na wniosek ubezpieczającego z PZU Życie SA na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia i potwierdzoną indywidualnym potwierdzeniem;
 - upośniony** – podmiot wskazany przez ubezpieczającego, jako uprawniony do otrzymania świadczenia w razie śmierci ubezpieczającego, zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia.
2. W zasadach ustalania świadczeń należnych z tytułu umowy nie ma zastosowania stopa techniczna.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3

Przedmiotem ubezpieczenia jest życie ubezpieczającego.

§ 4

Zakres ubezpieczenia obejmuje:

- śmierć ubezpieczającego w okresie odpowiedzialności;
- dożycie przez ubezpieczającego końca okresu odpowiedzialności.

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU UMOWY

§ 5

Z tytułu ubezpieczenia PZU Życie SA wypłaca:

- w przypadku śmierci ubezpieczającego w okresie odpowiedzialności – sumę ubezpieczenia określoną w Tabeli opłat i limitów;
- w przypadku dożycia przez ubezpieczającego końca okresu odpowiedzialności – sumę ubezpieczenia określoną w Tabeli opłat i limitów.

ZAWARCIE UMOWY

§ 6

- Przed zawarciem umowy PZU Życie SA doręcza osobie, która zamierza zawrzeć umowę, ogólne warunki ubezpieczenia wraz z Tabelą opłat i limitów oraz odpowiednie formularze.
- Umowa jest zawierana w trybie złożenia oferty zawarcia umowy składanej w formie wniosku o zawarcie umowy przez osobę, która zamierza zawrzeć umowę i jej przyjęcia przez PZU Życie SA.
- Ubezpieczającym może być osoba, która w dniu podpisania wniosku o zawarcie umowy ukończyła 18. rok życia i nie ukończyła 70. roku życia.
- PZU Życie SA potwierdza zawarcie umowy i jej datę w indywidualnym potwierdzeniu w terminie 14 dni od zakończenia okresu subskrypcji.
- PZU Życie SA może odmówić zawarcia umowy.

§ 7

- W przypadku gdy:
 - do dnia zakończenia okresu subskrypcji wysokość wpłaconej przez osobę, która zamierza zawrzeć umowę, kwoty na

- počet składki jest niższa niż minimalna składka opłacona określona w Tabeli opłat i limitów, umowa nie dochodzi do skutku, a wpłacona kwota jest zwracana w terminie 14 dni roboczych od zakończenia okresu subskrypcji;
- 2) do dnia poprzedzającego dzień zawarcia umowy osoba, która zamierza zawrzeć umowę złoży oświadczenie o rezygnacji z zawarcia umowy, umowa nie dochodzi do skutku, a wpłacona kwota jest zwracana w terminie 7 dni roboczych od dnia operacyjnego;
 - 3) suma wszystkich kwot wpłaconych w okresie subskrypcji na počet składek opłaconych nie osiągnie kwoty, o której mowa w Tabeli opłat i limitów, umowa może nie dojść do skutku, o czym osoba która zamierza zawrzeć umowę zostanie poinformowana pisemnie i otrzyma zwrot wpłaconej kwoty na počet składki opłaconej w terminie 14 dni roboczych od zakończenia okresu subskrypcji;
 - 4) suma wszystkich kwot wpłaconych w okresie subskrypcji na počet składek opłaconych przekroczy kwotę, o której mowa w Tabeli opłat i limitów, PZU Życie SA zastrzega sobie prawo zakończenia subskrypcji przed końcem ustalonego terminu. W takim przypadku PZU Życie SA dokona zwrotu kwot wpłaconych na počet składek opłaconych, które wpłynęły po przekroczeniu powyższej kwoty i poinformuje pisemnie osobę, która zamierza zawrzeć umowę o tym, że umowa nie dojdzie do skutku, w terminie 14 dni roboczych od zakończenia okresu subskrypcji. Zwrot wpłaconych kwot nastąpi w terminie 14 dni od zakończenia okresu subskrypcji. O zaliczeniu kwoty do subskrypcji zadecyduje kolejność wpływu na rachunek bankowy wskazany przez PZU Życie SA.
2. PZU Życie SA dokona zwrotu kwot, o których mowa w ust. 1, na rachunek bankowy wskazany przez osobę, która zamierza zawrzeć umowę lub na jej adres korespondencyjny, jeśli rachunek bankowy nie został wskazany.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

§ 8

Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy bez podawania przyczyny składając do PZU Życie SA pisemne oświadczenie o odstąpieniu od umowy w następujących sytuacjach i terminach:

- 1) 30 dni licząc od dnia jej zawarcia;
- 2) 60 dni licząc od dnia otrzymania po raz pierwszy rocznej informacji, o której mowa §12 ust 1 pkt 2.

§ 9

1. W przypadku odstąpienia przez ubezpieczającego od umowy w terminie określonym w § 8 pkt 1, PZU Życie SA zwraca ubezpieczającemu kwotę składki opłaconej.
2. W przypadku odstąpienia przez ubezpieczającego od umowy w terminie określonym w § 8 pkt 2, PZU Życie SA zwraca ubezpieczającemu kwotę równą 96% wartości składki opłaconej.
3. PZU Życie SA dokona zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 1 i ust. 2:
 - a) przy braku odrębnej dyspozycji, na rachunek bankowy lub adres korespondencyjny ubezpieczającego wskazany we wniosku o zawarcie umowy,
 - b) w terminie 4 dni roboczych od dnia operacyjnego.
4. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU Życie SA nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem, o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni, o którym mowa w § 8 pkt 1 biegnie od dnia, w którym konsument dowiedział się o tym prawie.

WYPOWIEDZENIE UMOWY

§ 10

1. Ubezpieczający może bez podawania przyczyny wypowiedzieć umowę w każdym czasie na piśmie, ze skutkiem natychmiastowym.
2. W przypadku wypowiedzenia umowy PZU Życie SA wypłaca ubezpieczającemu wartość wykupu całkowitego, zgodnie z § 24 ust. 2-3.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

§ 11

1. Ubezpieczający jest obowiązany informować PZU Życie SA o zmianie danych osobowych i teleadresowych swoich oraz uposażonych.
2. Ubezpieczający ma prawo:
 - 1) w każdym czasie dowolnie zmieniać i odwoływać uposażonych w trakcie trwania umowy;

- 2) odstąpić od umowy;
- 3) dokonać wykupu całkowitego;
- 4) wypowiedzieć umowę;
- 5) żądać, by PZU Życie SA wypełniał prawidłowo i terminowo obowiązki wynikające z § 12 ust. 1 oraz z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

§ 12

1. PZU Życie SA jest obowiązany:
 - 1) prawidłowo i terminowo wykonywać zobowiązania przewidziane umową;
 - 2) przekazywać ubezpieczającemu co najmniej raz w roku na piśmie lub jeżeli ubezpieczający wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, informację o wartości wykupu;
 - 3) przekazywać ubezpieczającemu, na piśmie albo za jego zgodą na innym trwałym nośniku lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej informację dotyczącą zmiany warunków umowy lub zmiany prawa właściwego dla umowy, przed wyrażeniem przez strony zgody na dokonanie takich zmian, z określeniem wpływu tych zmian na wartość świadczeń przysługujących z tytułu umowy;
 - 4) informować osobę występującą z roszczeniem, pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia zobowiązania, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia dalszego postępowania;
 - 5) informować pisemnie osobę występującą z roszczeniem, o przyczynach niemożności zaspokojenia roszczenia w całości lub części w przewidzianym terminie oraz wypłacić bezsporną część świadczenia;
 - 6) udostępniać ubezpieczającemu, osobie występującej z roszczeniem, osobie uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia informację i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności PZU Życie SA lub wysokości świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU Życie SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU Życie SA. Na żądanie ww. osób, informacje i dokumenty mogą być udostępniane również w postaci elektronicznej;
 - 7) informować pisemnie osobę występującą z roszczeniem oraz ubezpieczającego, jeśli nie jest on osobą występującą z roszczeniem, że świadczenie nie przysługuje w całości lub części, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wykonania zobowiązania, z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
2. PZU Życie SA ma prawo do pobierania opłat. Rodzaje, wysokość opłat oraz sposób ich pobierania są określone w Tabeli opłat i limitów.

SUMA UBEZPIECZENIA I SKŁADKA

§ 13

Wysokość sumy ubezpieczenia w przypadku:

- 1) dożycia przez ubezpieczającego końca okresu odpowiedzialności;
- 2) śmierci ubezpieczającego w okresie odpowiedzialności jest określona w Tabeli opłat i limitów.

§ 14

1. Składka jest opłacona przez ubezpieczającego jednorazowo z góry, za cały okres odpowiedzialności, na rachunek bankowy wskazany przez PZU Życie SA.
2. Składkę uważa się za opłaconą z dniem uznania rachunku bankowego wskazanego przez PZU Życie SA.

§ 15

Minimalna wysokość składki opłaconej jest określona w Tabeli opłat i limitów.

§ 16

Suma ubezpieczenia oraz składka opłacona nie podlegają indeksacji.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 17

1. Czas trwania okresu odpowiedzialności określony jest w Tabeli opłat i limitów.

2. Odpowiedzialność PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego rozpoczyna się 3 dnia roboczego po upływie okresu subskrypcji, pod warunkiem opłacenia składki w wysokości co najmniej minimalnej składki opłaconej określonej w Tabeli opłat i limitów.
3. Okres odpowiedzialności jest wskazany indywidualnie dla każdego ubezpieczającego w indywidualnym potwierdzeniu.

§ 18

Odpowiedzialność PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego kończy się:

- 1) w dniu otrzymania przez PZU Życie SA oświadczenia o odstąpieniu przez ubezpieczającego od umowy, o którym mowa w § 8 pkt 1;
- 2) w dniu otrzymania przez PZU Życie SA oświadczenia o odstąpieniu przez ubezpieczającego od umowy, o którym mowa w § 8 pkt 2;
- 3) w dniu operacyjnym, w przypadku doręczenia:
 - a) dyspozycji ubezpieczającego dotyczącej wykupu całkowitego ubezpieczenia,
 - b) oświadczenia o wypowiedzeniu umowy przez ubezpieczającego;
- 4) w dniu śmierci ubezpieczającego;
- 5) w dniu dożycia przez ubezpieczającego końca okresu odpowiedzialności.

WYŁĄCZENIA I OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 19

1. Wysokość świadczenia, o którym mowa w § 5 pkt 1, zostanie ograniczona do kwoty wartości wykupu, w przypadku gdy śmierć ubezpieczającego nastąpi w wyniku:
 - 1) samobójstwa ubezpieczającego popełnionego w okresie pierwszych dwóch lat od daty zawarcia umowy;
 - 2) działań wojennych, czynnego udziału ubezpieczającego w aktach terroru lub masowych ruchach społecznych.
2. Wartość wykupu, o której mowa w ust. 1, zostanie obliczona na dzień śmierci ubezpieczającego.

UPRAWNIENI DO ŚWIADCZENIA

§ 20

1. W przypadku śmierci ubezpieczającego w okresie odpowiedzialności, prawo do świadczenia przysługuje uposażonemu.
2. W przypadku dożycia przez ubezpieczającego końca okresu odpowiedzialności, prawo do świadczenia przysługuje ubezpieczającemu.

§ 21

Ubezpieczający może wyznaczyć uposażonych we wniosku o zawarcie umowy, może też to wskazanie zmienić albo odwołać w każdym czasie trwania umowy.

§ 22

1. W przypadku, gdy ubezpieczający wskazał kilku uposażonych, a niektórzy spośród nich zmarli przed śmiercią ubezpieczającego lub utracili prawo do świadczenia, wówczas przypadająca im część świadczenia zostanie rozdzielona proporcjonalnie pomiędzy pozostałych uposażonych.
2. Jeżeli ubezpieczający nie wskazał uposażonego albo gdy wszyscy uposażeni zmarli przed śmiercią ubezpieczającego lub utracili prawo do świadczenia, wówczas świadczenie przysługuje członkom rodziny ubezpieczającego według kolejności pierwszeństwa:
 - 1) małżonek w całości;
 - 2) dzieci w częściach równych;
 - 3) rodzice w częściach równych;
 - 4) inni ustawowi spadkobiercy ubezpieczającego w częściach równych.

§ 23

Świadczenie nie przysługuje osobie, która umyślnie przyczyniła się do śmierci ubezpieczającego.

WYKUP CAŁKOWITY UBEZPIECZENIA

§ 24

1. Ubezpieczający ma prawo w dowolnym czasie dokonać całkowitego wykupu ubezpieczenia, składając PZU Życie SA dyspozycję wykupu całkowitego.
2. Wartość wykupu całkowitego równa jest składce zainwestowanej pomniejszonej o opłatę likwidacyjną, pobieraną zgodnie z zasadami określonymi w Tabeli opłat i limitów.

3. PZU Życie SA wypłaca wartość wykupu całkowitego jednorazowo w pełnej należnej kwocie:
 - a) na rachunek bankowy lub adres korespondencyjny ubezpieczającego, jeżeli ubezpieczający nie złożył innej dyspozycji wypłaty;
 - b) w terminie 4 dni roboczych od dnia operacyjnego.

WYKONANIE ZOBOWIĄZAŃ

§ 25

1. Wnioskujący o wypłatę świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczającego składa w dowolnej jednostce PZU Życie SA:
 - 1) zgłoszenie roszczenia;
 - 2) akt zgonu ubezpieczającego;
 - 3) kartę zgonu ubezpieczającego albo dokumentację medyczną stwierdzającą przyczynę śmierci ubezpieczającego,
 - 4) inne dokumenty niezbędne do stwierdzenia zasadności roszczenia lub wysokości świadczenia, wskazane przez PZU Życie SA po wypłynięciu zawiadomienia o zajściu zdarzenia.
2. W przypadku, gdy dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3, 4 sporządzone zostały w języku innym niż polski, wnioskujący dostarcza je przetłumaczone na własny koszt, na język polski przez tłumacza przysięgłego.

§ 26

1. PZU Życie SA wypłaca świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczającego najpóźniej w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu objętym odpowiedzialnością PZU Życie SA.
2. W przypadku, gdy wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, PZU Życie SA wypłaca świadczenie w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, z tym że bezsporna część świadczenia zostanie wypłacona w terminie wskazanym w ust. 1.
3. PZU Życie SA wypłaca świadczenie z tytułu dożycia przez ubezpieczającego końca okresu odpowiedzialności najpóźniej w ciągu 10 dni roboczych od zakończenia okresu odpowiedzialności.

§ 27

1. Świadczenie z tytułu dożycia przez ubezpieczającego końca okresu odpowiedzialności PZU Życie SA wypłacane jest jednorazowo w pełnej należnej kwocie, na rachunek bankowy lub adres korespondencyjny wskazany przez ubezpieczającego.
2. Świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczającego wypłacane jest jednorazowo w pełnej należnej kwocie, zgodnie z dyspozycją osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia.

§ 28

1. W przypadku, gdy PZU Życie SA w związku z wykonaniem któregoś z zobowiązań wynikających z umowy obowiązany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pobrać i odprowadzić jakiegokolwiek kwoty, w tym w szczególności kwoty na poczet zobowiązań podatkowych osób uprawnionych, kwoty pobrane i odprowadzone przez PZU Życie SA pomniejszają kwoty stosownych wypłat płatnych przez PZU Życie SA na podstawie umowy.
2. Opodatkowanie zobowiązań PZU Życie SA regulują obowiązujące przepisy prawa dotyczące podatku dochodowego, w szczególności przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

§ 29

1. Jeżeli świadczenie nie przysługuje w całości lub w części, PZU Życie SA informuje o tym niezwłocznie na piśmie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną, uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia wraz z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
2. Jeżeli kwota wykupu nie przysługuje w całości lub w części, PZU Życie SA informuje o tym niezwłocznie, na piśmie, osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną, uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wykonania zobowiązania, z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 30

1. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby: ubezpieczającego lub

innego uprawnionego do żądania spełnienia świadczenia z umowy albo sąd właściwy dla miejsca zamieszkania: spadkobiercy ubezpieczającego lub innego uprawnionego do żądania spełnienia świadczenia z umowy.

2. Prawem właściwym w stosunkach wynikających z umowy jest prawo polskie.

§ 31

W sprawach nie uregulowanych w ogólnych warunkach ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne stosowne przepisy prawa.

§ 32

1. Wszystkie powiadomienia, wnioski i oświadczenia PZU Życie SA mające związek z umową wymagają dla swej skuteczności zachowania formy pisemnej lub innej formy uzgodnionej przez ubezpieczającego i PZU Życie SA i wywierają skutek prawny z chwilą doręczenia.
2. Wszystkie powiadomienia, wnioski i oświadczenia mające związek z umową kierowane do PZU Życie SA, wymagają dla swej skuteczności zachowania formy pisemnej lub innej formy uzgodnionej przez ubezpieczającego i PZU Życie SA i wywierają skutek prawny z chwilą doręczenia.
3. PZU Życie SA i ubezpieczający obowiązani są informować o każdej zmianie adresów.
4. Wszelkie zmiany umowy wymagają zgody obu stron umowy. Zmiany w umowie są dokonywane w drodze negocjacji, w trybie ofertowym bądź w inny przewidziany ogólnie obowiązującymi przepisami prawa sposób i potwierdzane przez PZU Życie SA w formie pisemnej.

§ 33

1. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, uposażonemu i innemu uprawnionemu do żądania spełnienia świadczenia z umowy, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU Życie SA, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez PZU Życie SA.
2. Reklamacją składa się w każdej jednostce PZU Życie SA obsługującej klienta.
3. Reklamacja może być złożona w formie:
 - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe;
 - 2) ustnej – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
 - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.

4. PZU Życie SA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, PZU Życie SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Odpowiedź PZU Życie SA na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
 - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
 - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą klienta w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
8. Skargę lub zażalenie, nie będące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się w formie pisemnej, za pośrednictwem poczty, kuriera lub osobiście, do każdej jednostki organizacyjnej PZU Życie SA w sposób umożliwiający identyfikację osoby wnoszącej i przedmiotu skargi lub zażalenia.
9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU Życie SA zgodnie z zakresem ich działania.
10. PZU Życie SA rozpatruje skargę lub zażalenie niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od daty otrzymania i udzielenia pisemnej odpowiedzi, a w przypadku niemożności ich rozpatrzenia w powyższym terminie zawiadamia pisemnie wnoszącego z podaniem przyczyny zwłoki i nowego terminu rozpatrzenia.
11. Ubezpieczającemu, uposażonemu i uprawnionemu do żądania spełnienia świadczenia z umowy, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. PZU Życie SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
13. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń dostępne jest na stronie www.pzu.pl w zakładce relacje inwestorskie.

§ 34

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone uchwałą nr UZ/231/2015 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA z dnia 8 grudnia 2015 roku.
2. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.